

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Baptistae Bvrgi De Dominio Ser[enissi]mae Genvensis Reip. In Mari Ligvstico Libri. II.

Borgo, Pietro Battista

Romae, 1641

Dominium maris quomodo acquiratur, & quo pacto ipsius posse sio
occepetur, & retineatur. Cap. XVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13096

*Dominium maris quomodo acquiratur,
& quo pacto ipsius possessio occu-
petur, & retineatur.*

CAP. XVII.

TALE igitur est maris dominium, quale descripsimus. Videamus porro, quomodo acquiratur, & quo pacto ipsius possessio occupetur. Quoniam itaque datū humano generi a Supremo Numine maris æque, ac terræ dominiū demonstrauimus, quomodo deinceps in nationes, ac populos, priuatosque homines deriuarit, dispiciamus. ¹ Ante diluuium igitur, Adami liberi in hunc mundum, veluti in amplissimam domum opibus refertam, venientes, vt quisque sibi prior aliquid occuparat, illius dominus per occupationem efficiebatur; sicuti legimus, ² Caimum sibi partem aliquam terræ subiecisse; quod si ante occupationem plures ad idem aspirassent, vel ambigeretur, quis prior occupasset, sorte decidebatur: ³ secus post diluuium factum est; Nam primo inter Noachidas orbis est facta partitio, secundum quam eorum vnusquisque regionum, quas sortitus fuerat, factus est dominus. Quare non amplius iusta fuit occupatio, nisi aliqua regio a Domino, cui obtigerat, desereretur, vel aliquæ res nullius essent, quas quisque sibi poterat occupare, ⁴ & ipsarum legi-

1. D. Thom.
q. 66. art. 1. 2.
Less. de Iust. &
Iur. l. 2. c. 1.
dub. 1. & 2.

2. Genes. 4.
Euseb. Cedren.
alij.

3. Genes. 10.
& 11. Joseph.
Hebr. Euseb.
Cedren. alij.

4. S. fers. inst.
de rer. diuis.
& ibi DD.
D. Thom. &
Less. loc. cit.

In Mari Ligustico. Lib. I. 119

legitimus, ac iustus Dominus fiebat. Sic dominium omne, aut diuisione Noachidarum, aut occupatione derelictorum, seu eorum quæ nullius erant, nitebatur.¹ Sequuta postmodum bella alium dominij titulum dederunt, qui iure belli appellatus est. Namque ea, quæ iusto in bello ab hostibus capiuntur, capientium fieri communi gentium consensu confirmatum est. Quin imo & Ius diuinum permittit, vt spolientur hostes, & domini fiamus eorum, quæ ab hostibus ceperimus. Sic Abrahamus de spolijs, quæ a quinque Regibus reportarat,² decimam Deo dedit, & Deus ipse diuidendam esse prædam Israelitis³ præcipit; atque⁴ alibi sibi etiam decimam ex hostium spolijs referuat; quod ab Hebræorum ducibus semper fuit obseruatum, vt legimus de⁵ Iosue, &⁶ Saule, alijsque. Sed iure gentium, lex sempiterna, vt ait⁷ Xenophon, inter omnes homines est, quod si quis urbem hostium ceperit, eius sint bona, quæ in ea ciuitate reperiuntur, &⁸ omnia quæ victus habuit, victoris fiunt: & Plato cum duos acquisitionis modos⁹ statuisset, venationem, & commercium, venationis genus constituit bellum, quo victorum hostium bona acquiramus; quo iure¹⁰ Socrates Euthidemum, interrogando eo perducit, vt spoliare non semper iniustum esse fateatur, vt euenit cum hostis spoliatur.¹¹ Aristoteles quoque legem, veluti pactum quoddam commune, profitetur, quo bello

1. Cic. 1. de
off. 9 isem ea.
instic. de rer.
diuis.

2. Genes. 14.
D. Paul. ad
Hebræos 7.
3. Deuter. 20
4. Numer. 31

5. Iosue 22.

6. Reg. 1. c. 19

7. Cyropæd.
lib. 6.

8. Plato de
legib.
9. In Sophist.

10. Apud Xe-
noph. de fact.
& dict. Socr.

11. Politic. 1.
c. 4.

120 De Dominio Ser.^{mo} Gen. Reip.

1. Plutar. in Alex. Philip. in epist. ad Athen. Aeschin. de male obit. legat. Livius lib. 39. Justin. l. 38. Cicero. contra Rullum, & offic. 1. & alij per Grot. de iur. bell. l. 3. c. 6. & Alber. Genti. de iur. bell. l. 3. c. 4. & per Balchas. Ayala de iur. & off. bell. l. 1. c. 5. nu. 1.
 2. L. natura. l. om. s. fin. & l. transfuga ff. de acq. rer. dom. l. 1. ff. de acq. possess. s. item ea qua. in iur. de rer. divis. & ibi Porc. na. Soc. iun. in l. 1. ff. de acq. poss.
 3. Cap. ius gentium. & c. ius militare dist. 1. c. dicat. 23. q. 5. c. sicut & ibi glos. in ver. restituat. de iure iur.
 4. Cap. sicut. & c. si non. 23. q. 3.
 5. L. Pöponius ff. de acq. rer. dom. l. postliminium. s. postliminio. l. postliminij. s. in bello. & l. fin. ff. de capt.
 6. Consular. maris c. 287. & alij per Grot. d. c. 6. nu. 3.
 7. Xenoph. de Vectigal. Grot. d. c. 6. nu. 4.
 8. Covarruv. in c. peccatū. de reg. iur. in 6. 2. veloct. §. 11. cum ibi citat. Ayala. d. c. 5. nu. 35. & seq. Grot. d. c. 6. nu. 7.

bello capta, capientium fiant. In summa, ne longius, quam par sit, nostra vageretur oratio in re adeo clara, optandum est, ut hostibus bona adsint absque virtute quamplurima; sic enim fiunt illa non eorum qui possident, sed capientium, ut aiebat Antiphanes, nam omnino victori cedunt, quæ is iusto bello acquisierit. Et iure Romano acquisitio iure belli facta, pro acquisitione iuris gentium agnoscitur, atque hoc modo capta, statim capientium fieri determinatur. Quin & Iure Pontificio hic acquirendi dominij modus non tantum approbatus est, sed etiam laudatus, ubi ab hostibus Ecclesiæ aliquid Christiani receperint; ea vero cepisse ab hostibus dicimur, quæ intra fines nostros perduximus, ut persecutionem effugerint. Capta autem in mari tunc capta censentur, cum penes eos, qui ceperint, viginti quatuor integras horas permanerint. Veruntamen agri, ac provinciæ non statim captæ intelliguntur, simul atque infesæ sunt, sed demum captæ censentur, cum mansuris munitionibus ita includuntur, ut, nisi ijs expugnatis, hosti in eas palam aditus non sit. Quæ itaque hostium sunt, capientium fiunt, ut dicebamus, atque ita ut nequeant

queant iure gentium vendicari ab ijs, qui ante hostes nostros ea bona possederant, & bello amiserant, quia ius gentium hostes prius dominos fecit, deinde nos; Qua exceptione se tuetur Iephte¹ aduersus Ammonitas, qui regionem, quam Ammorhæis Hebræi iusto bello ademerant, repetebant, tanquam olim a suis possessam. Romani quoque repetentibus Auruncis ea quæ quondam sua fuerant, ² responderunt, se iusto bello, & virtute quæsitæ, tanquam propria, solere prognatis ex se relinquere. Et ³ Volscis, sibi honestissime acquisita videri, quæ iusto bello parta sūt, nec se fore adeo stultos, vt virtutem fraudarent suo præmio, sed operam daturos, vt huiusmodi possessiones transirent ad posteros, alioqui vbi ipsi ea adimerent sibi, se ipsos tractarent hostiliter. ⁴ Hoc enim acquisitionis genus a Dijs verius, quam ab hominibus profectum esse dicebant, omniumque gentium tam Græcarum, quam Barbararum vsu comprobatum: Et cum a ⁵ Tigrahe Reipub. Romanæ hoste Syriam recepissent, eam Antiocho Pio, ipsius antiquo domino, quamuis amico, minime reddidere, sed illi Pompeius respondit, vt habenti Regnum non ademisset, ita quo ille Tigrani cessisset, se non daturum, quod tueri nesciret. ⁷ Atque hanc iure belli acquisitionem, seu occupationem voces, apud Romanos, ⁸ qui se religione, id est cultu Deorum, cæteris populis multo superiores

1. Iudic. 11.

2. Dionys. Halyc. antiq. Rom. l. 6.

3. Ibid.

4. Ibid. l. 8.

5. Appian. Alex. in Mithrid. Iustin. lib. 40.

6. Apud Iustin. ibid.

7. Gryphian. de Insul. c. 10 n. 17.

8. Cic. de Natur. Deor. l. 2.

mod

Q præ-

122 De Dominio Ser.^m Gen. Reip.

prædicabant, ipsa religio nunquam potuit im-
pedire. ¹ Cyprus enim, quamuis Veneri dicata-
in ditionem tamen, auide magis quam iuste, est
redacta. Propius ad nostra tempora, cum Gotho-
fredus Bullionus Syriam a Sarracenorum Ty-
rannide liberasset, quamuis ea ad Græcos Impera-
tores pertineret, nõ est nihilominus restituta, sed
ipfius se Regem Gothofredus Summorum Pontt.
authoritate constituit; ² & manifeste hoc iure
vñsus est Stephanus Tertius Pont. Max. Nam cum
Aistulphus Longobardorum Rex Græco Impe-
ratori Rauennatensem Hexarchatum occupaf-
set; atque inde Romæ Pontificem obsedisset,
Pipinus Francorum Rex subsidio Pontifici ve-
nit in Italiam, neque modo Pontificem obsi-
dione liberauit, sed insuper ipsi Hexarchatum
Aistulpho ademptum donauit; quod ægre ferens
Græcus Imperator, a Pipino suum repetebat; eo-
que dicente, se Hexarchatum cum iuramento
Ecclesiæ Romanæ promississe, Græcus ad Pon-
tificem recurrens, responsum retulit, Hexarcha-
tum iam de ouili D. Petri factum fuisse. Et ³ Hen-
ricus III. Cæsar anno a Christo nato CIDLVI. in
Florentino Concilio sub Victorio II. Pont. Max.
institit, vt Ferdinandus Castellæ Rex Imperium
recognosceret, antiquum Hispaniarum Domi-
num, antequam a Gothis occuparentur; causa-
que in Concilio discussa, Henrico adiudicatum
fuit. Pontifex itaque missis Legatis, Hispanos
hor-

1. Flor. lib. 4.
c. 9. Ammian.
Marcell. l. 14.

2. Anastas.
Bibliothec. in
Stephan. 2.
Blond. dec. 2.
lib. 1. Baron.
annal. to. 9.
ann. 755.

3. Marian. de
reb. Hispan.
l. 9. c. 15.

hortatus est, vt Imperium recognoscerent; quod Hispani haudquaquam probarunt, quamuis evidens inde bellum immineret, excipientes, se minime iugum recepturos, quod sua virtute excusserant. Oratoribus itaque ad Pontificem missis, impetrarunt, vt iterum hæc causa examinaretur, missusq; Rupertus Cardinalis Sanctæ Sabinæ Legatus, Toleti pro Hispanis aduersus Cæsarem pronunciauit; & quod amplius est, cum Pontifici Romano antequam a Gothis occuparentur, vectigales essent Hispaniæ, ijs eiectis, Hispani nullum amplius vectigal Apostolicæ Sedi persoluerere voluerunt. Tres itaque hætenus dominij acquirendi modos statuimus de iure gentium esse, occupationem, diuisionem, filiorum Noachi, & bellum; quibus in præsentiarum, ne vltius vagemur, contenti sumus. Mare igitur quando dominium patitur, vt demonstrauimus, aliquo istorum modorum, vt cæteræ quoque res, in potestatem redactum fuisse oportet, occupatione scilicet ante diluuium, seu etiam post, si qua ipsius pars nulli adhuc fuerat attributa, vel fuerat derelicta; diuisione inter Noachi filios facta, ac postremum bello. Sed hoc tum locum habet, cum vt in agris, ac provincijs acquirendis, illas munitionibus firmandas statuimus, sic in mari classibus dominium tuentes, nos geramus tanquam dominos, & cæteros sea, quæ dominij sunt, exercere prohibeamus.

1. Apud Xenoph. rer. Gra. car. 1. 1.

mus.³ Notum est illud Callicratidae ad Lyfandrum, qui cum Callicratidae successori naues traderet, se victorem, maris dominam tradere classem iactauit: cui Callicratidas, *Circumage*, inquit, *naues Epheso ad sinistram Sami, ubi Athenienses in statione sunt, & mihi in Mileti portu classem trade, sic maris imperium te obtinere conuinces*, Innuens, illum maris dominum appellari non posse, cuius dominium hostis impugnans numerosa cum classe mari eodem nauigaret? Iason quoque Thessalus, cum immensam quandam sibi Monarchiam animo moliretur, inter cetera, Athenienses maris imperio spoliare, eoque ipse potiri machinabatur, quod facile se praestitutum existimabat, cum classem commodius, quam illi, alere valeret. *Cum nos*, differebat ille, *Macedoniam, unde Athenienses ligna sumunt, possideamus, multo plures, quam illi, naues adificare poterimus. Viris vero egregijs illas instruere melius, nunquid Athenienses, qui vltima laborant paupertate, aut nos potius posse credendum est? Nautas vero nonne propter abundantiam, & quia alio quoque frumentum emittimus, alere Atheniensibus aptiores sumus, quibus nihil commeatus est, nisi quod pecunia comparant? Praterca, nonne & hac ipsa pecunia nobis copiosior est, qui non ex insulis, sed e Mediterraneis prouincijs fructus colligimus? Sic ille materiem, naues, milites, nautas, commeatum, pecuniam ad acquirendum maris dominium necessaria esse*

2. Ibid. l. 6.

esse censebat. Sed præter hæc, Procles Phlasius
 exigebat quoque portuum commoditatem, &
 earum carum experientiam, quæ ad nauticam,
 ac rem naualem faciunt. Statuimus itaque, ad
 imperium maritimum acquirendum iure belli
 (nam alij acquisitionis modi tot apparatus mi-
 nime requirunt) opus esse classe, qua hostem
 e mari pellamus: portibus quoque, in quibus
 classem tenere possimus: copia turbæ nauticæ,
 & rei naualis peritia, quibus non modo domi-
 nium acquiramus, sed & illud nobis conserue-
 mus. Hinc, vt Athenienses Æginetas, & Medos:
 Romani Carthaginenses, Antiochum, & Phi-
 lippum, hostes nauigare prohibeamus, faciamus-
 que cætera, quæ maris domini solent, vt hoc
 modo actum externum edamus, quo dominium
 nostrum appareat, cum animi actus minime suf-
 ficiat. Cum namque dominium possessione
 maxime nitatur, quam non³ adipiscimur aut
 solo animo, aut solo corpore, sed viroque simul,
 oportet mare non modo occupare, sed⁴ & eo
 animo id facere, vt eius domini fiamus, & ab
 alijs pro dominis habeamur. Neque hic distin-
 guimus inter naturalem, & ciuilem possessionem,
 ne nouam cum aduersarijs quæstionem inchoe-
 mus, qui naturalem tantummodo in mari ad-
 mittunt, quæ si omittatur, ad primam natu-
 ram, hoc est ad communionem redire mare
 contendunt; sufficit enim pro præsentis inspe-
 ctione

1. *ibid.* l. 7.

2. *Grot. de iur.*
bell. l. 2. c. 3.
 n. 11.

3. *L. 3. ff. de*
acquir. poss.

4. *Selden. ma-*
ris claus. l. 2.
 c. 43.

5. *Grot. d. c. 3*
 n. 11.

126 De Dominio Ser.^m Gen. Reip.

atione docuisse, quo pacto dominium maris acquiratur, quo eodem pacto, & ipsius possessio acquiritur: nam ridiculi sunt modi, quibus aliqui illam esse adepti sibi sunt visi. Caius siquidem Caligula, acie in Oceani litore ad Rheni ostia instructa, balistis, ac machinis dispositis, signoque pugnae dato, nemine gnaro, aut opinante, quid moliretur, repente, ut conchilia legerent, galeasque, & sinus replerent, imperavit; atque hæc Oceani spolia Capitolio, Palatioque debita vocans, animos sustulit, ac si Oceanum subegisset: & Autharis Longobardorum Rex equum, cui insidebat, ad columnam, in mari Rhegium alluente positam, adigens, illamque hasta cuspide tangens, eousque Longobardorum fines extendi dixit, quasi illius maris possessionem esset adeptus; hoc idem & Muzam, Sarracenorum Ducem, fecisse legimus, cum in potestatem redacta Africa, ad Oceanum pervenisset: in illum namque equo superbe inuectus, ut ad ephippia fluctibus tegetetur, mare sibi visus est occupasse. Ridicula autem hæc appellauimus, quoniam ad adipiscendam maris possessionem minime faciunt. Alexander vero Macedo plus fati fecisse videtur, qui magna cum classe Oceanum Indicum ingressus, non modo illo nemine resistente nauigauit, sed & aurea pocula, simul cum libaminibus, in undas coniecit; vanæ enim sunt eiusmodi cæremonia, ubi quis domi-

1. Dio Cass.
l. 54. Sext. An
rel. Vict. de
Cæsar. l. 2.

2. Paul. Diac.
de gest. Longo-
bard. l. 3. c. 16
Sigon. de regn.
Ital. l. 1.

3. Aldrete An-
rigued. d'Espa-
ña l. 4. c. 23.

4. Diodor. Si-
cul. Biblioth.
l. 17. Iustin.
c. 12.

dominiū maris adquisierit, cū is mare possidere dicatur, qui ipsius habet imperium, & detentio facta per classes, pro quasi possessione habeatur, vnde possessio maris cum dominio concurret, ac iisdem modis acquiritur. Alius est acquisitionis imperij maritimi modus (quem tamen præcessisse debet occupatio, aut alius ex prædictis) consuetudo, qua inducta, non est amplius necessarius titulus, non solum, vt is probetur, sed neque vt asseratur, etiam si agatur contra superiorem, & consuetudo contra ius fuerit. Huic affinis modus alius est præscriptio: nam vti ex consuetudine publico acquiritur: ita & præscriptione priuatis. Est & alius modus acquirendi dominij maritimi, ex priuilegio Principis; sed quoniam duo modi postremi priuatam iam causam respicere videntur, & ad priuatorum dominium, quod in aliqua maris portione acquiritur, spectare, eos tantum innuisse sufficiat, cum non dominij priuatorum causa, sed Principum, ac Rerum public. hæc nobis sit suscepta disceptatio. Cæterum ex donatione etiam, ex emptione, alijsque titulis, quibus res in proprietatem transeunt, dominium maris acquiri posse censemus. Sed non est propositum omnes acquisitionis modos, sed primos tantum, ac præcipuos adducere. Consuetudo autem non modus est proprie acquirendi dominij, sed exceptionis genus, quo quis, qui mari potitur, nec titulum proferre

aut

1. Capoll. de seruit. rust. prad. cap. 26. n. 8. Gryphiã. de Insul. c. 14 n. 61.

2. Gloss. in l. sane si maris ff. de iniur. Faber in §. flumina, in tit. de rer. diuis. n. 3. Bart. in l. iniur. in tit. actio, §. si quis me, nu. 3. de iniur.

3. Franch. in c. non est n. 3. de consuet. in 6. l. re. Calder. conf. 46: & conf. 259. Archidiacon. in c. seruitutū 18. q. 2. & in c. 1. de præscript. in 6. 4. Rol. a Val. conf. 5. n. 76. & seq. l. 1.

5. Angel. in l. si ff. de vsuc. & in d. l. iniuriarum actio, §. fin. & in §. & quidã. & in §. flumina n. 4. in tit. de rer. diuis. Bald. in rubr. ff. ad n. 4. & alij per Fac. de mari A. dyat.

6. Gloss. in d. l. sane si maris.

128 De Dominio Ser.^m Gen. Reip.

aut vult, aut potest, se tueri valeret, vt in summa
 modi acquirendi dominij maritimi tres illi sint
 occupatio, partitio, & bellum. Videamus modo,
 acquisita maris possessio quomodo retineatur.
 Maris itaque dominus, vt imperium mariti-
 mum tueatur, classe eget in suis portibus dispo-
 sita, qua mare securum reddat a piratis, & in-
 spernentes imperium animaduertat. Sic Ro-
 mani classibus ad Misenum, & Rauennam po-
 sitis, Mediterraneum tuebantur; quod etiam in
 Oceano Britannico² faciebant: & Edgarus An-
 glorum Rex, singulis annis post Paschalem so-
 lennitatem, coactis nauibus, sua maria visitabat,
 ne quid piratę turbarent: sed omnes passim ma-
 ris domini classem habent in suis portibus,
 non modo qua piratas persequantur, sed qua
 etiam vectigalia, tributa, ac portoria exigant,
 quibus classem alant; & multi, non nisi cum ve-
 nia, amicos etiam nauigare permittunt, aliaque
 faciunt, de quibus mox differemus. Sed super alia
 ad conseruandum maris imperium omnino ne-
 cessaria est in re nautica diligentia, ac bona di-
 sciplina, quibus singula apte collocentur, & di-
 sponantur, quibusque Rhodij excellentes, lon-
 go tempore mari imperarunt. Non tamen sem-
 per numerosa, ac præpotens habenda est classis,
 vt putant viri doctissimi, qui maris imperium
 tenere autumant eos, qui armatis nauigijs præ-
 pollent; sed vbi deuictis hostibus, atque occupa-
 pata

1. Veget. de
 re milit. l. 4.
 c. 31.

2. Tacit. hist.
 l. 4.

3. Selden. loc.
 cit. l. 2. c. 10.
 ex Malmerbu
 risti, Houen-
 denio, & Flo-
 rentio.

1. Strabo l. 14
 Geograph.

pata maris possessione, ipsius dominus quis est effectus, & ab alijs pro domino habetur, classe, quæ sufficiat ad ea facienda, quæ indicia dominij sunt, quæque supra numerauimus, dominium sibi tuetur, cum id semel acquisitum, & cum pace retentum, non factò amplius, sed iuri innitatur. Defenditur itaque, ac retinetur maris imperium, & possessio classe, bonaque disciplina ac diligentia; atque vbi ita angustum est mare, vt e terris nauigantes ad parendum cogi possint, arces quoque sunt vtilis, quibus Rex Daniæ ad fretum Oresundæ, & Turcarum Imperator, in faucibus Helleponti, ad maritimum imperium exercendum vtuntur.

1. Grov. d. c. 3. nu. 13. in fin.

De effectibus, ac viribus dominij maritimi.

CAP. XVIII.

XERSES Persarum Rex, Helleponto nauibus occupato, iniectoque ponte, Europæ Asiam coniunxerat; cumque oborta tempestate, disiectis nauibus, pontem Hellepontus absorbuisset, iratus Xerxes mari compedes iniici, verbera infligi, stigmata inuri madauit; Et Canutus Anglorum, ac Danorum Rex, folio ad maris æstum posito discumbens, ipsumque mare alloquens, *Tu meæ ditionis es, inquit, & terra, in qua sedeo mea est, nec fuit, qui meo*

2. Herodot. in Polymn.

3. Camden. in Britan. Hæric. Huntidorian l. 6. Flovileg. ann. 1035.

R impune